

Notes du mont Royal

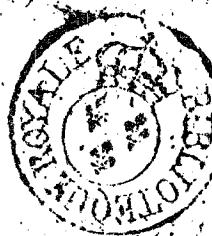
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Bibliothèque nationale de France

LUCIANI POETE ET O^T
RATORIS DE VERIS^{mendosis}
NARRATIONIBVS LIBEL
LI DVO: A LILIO CASTEL
LANO DE GRECO IN LATI
NUM TRADVCTI. ET IN
PRIMISEIVS AD MARCVM
PISTORIENSEM. EPISTola;

Ene ac decenter autumna
vti Marce pater: vt eos ti
bi libellos designareim: q̄s
vir eruditissimus & iocū
dissimus Lucianus greco
sermone conscripsit: quosq; ego superio
ri tempe nostros feceram. Habent enī
in se iocunditatem maximam ac risum;
que animum aliis grauatum curis inter
legendum exhibilarent. Tuq; his acco
modate vti poteris; & aliis accommodati⁹
exhibere: q̄ruž iter auctoritatē versabę
re; Maiestate Regiā contemplaturus
accedis: sacrasq; manus illas deosculaber

rum & magnorum principum presen-
tia frueris: qui a saeculare sua cum cura/
rum ad hec quasi a labore ad quietem di/
uertent: Hos igitur precipitanter ma/
gis: q̄ accelerate conscriptos tibi mitto:
vt antea veredissimo illi patri transmi/
seram vt in ea pre faciuncula: quasi in ar/
gumento eorum libellorum rationem:
lucidius teneas.

**Lili Castellani in Lucianum prolog⁹
ad verendis. p. L. op. Romae Ecclesie
Cardinalem**

I plures dignitati tue debent
verendissime pater: ego magis
debeo: neq; quēuis alium facile
inuenierim: cui aut cūmulatius contule/
ris: aut paterni amoris signa fortius de/
monstraueris. Nam contulisti cūz mul/
ta: tum illud in primis: q; me p̄cete/
ris differentius semper amasti. Neq; n/
quis magis contulit: q; quod ex corde p/
uenit. Et illa erant profecto signa: sed
pluribus occulta: mibi & eo tempore:

obscura; nunc vero cogitanti acea repe-
renti clara omnino & intellecta. Qua in-
re. q̄ satis non est gratiis agere perpe-
tuo me consulo: quo tot beneficis in
me tuis opere respondeam. Nunc ve-
ro quoniam mearum vigiliaruz aliquid
tue magnitudini offerre statui; & pri-
mos: vt ita dicant; fetus eorum studio,
rum; ad que ipse me hortari quandoq;
consequisti illud maxime querebam
quod pot labores accuras versant; ad
iocunditatem magis: q̄ alijs ad doctri-
nam esse posset. Nam cūm tlo labo-
re et cura: nostrarum rerum pars ma-
xiha modēretur: siq; ēs cure; vt alij
solet sepe numero onerosē: quid grati-
eo offeram? q̄ quod interlegendum te
ab illo tedio; ad singularem quandam le-
ticiam iocunditatem: si sumq; mogere
possit. Igitur: quom plurimi coram
greci codices extarent: duos illos libel-
los tue auctorati in mostrans lingua
præ ceteris traducendos delegi: quos

vir eruditissimus: & in primis iocundissimus Lucianus de veris narrationibus greco sermone conscripsit: ut pote qui per ceteris ad ea que volebamus facerent. Nam is: cum multa ac varia eloquenter: & facete conscriperit: cum his libellos iuculat: etiam ac iocundat. Habet hi de veris narrationibus epygräma: non quod vera ita harrent: ut mentiri non possint: sed ita mentita: ut vera penitus esse nequeant. Causam autem quod ea finixerit idem refert: quod hi scilicet: qui in discendo: laborant: post multam seriaturum rerum lectioinem: ad hec quasi ad ludum & oblectamen aliquod duvertant. Unde lasciva mens alacrioribus quibusdam refecit: robustior surgat: & quasi noua ad prius illa redeat. Tum non quod nudam solum ex sui comitate & gratia haberent: oblectationem: sed etiam speculationes quädam ostenderent: non vulgare. Sigdem hec peregrina fictionis inductio.

3

et si vana mendacia sua siue ac verisimile adducit: fertur tamen non sine detractione contra veteres quosdam poetas scriptores historiarum ac philosophos: portenta quedam proveris: ac fabulosa scribentes: In quorum ut ait numero fuit Ctesias Ctesiochi Cindius: qui Indorum miracula scripsit: que nec ipse vidit: neque alio narrante audiuit. Scripsit & Iambulus de his que in magno mari sunt: notissimum omnibus mendacium non insuauem tamen fictionem componens. Et aliorum plurimi in hoc scribendi genere versati sunt: quidamque proprios errores et peregrinationes quom scriberent bestiarum magnitudines & virtus nouitates commentati sunt. Horum dux apud Homerum Vlices fuit Aleino: & qui circa eum erant: enarrans ventos sibi inferuentium datos: monachulos: ac silvestres quosdam homines humanis carnibus vescentes: Anima, lia pluribus cum capitibus ac socios Circensis carminibus mutatos: qualia ille n.

ta ydioris pheacibus suasit. In hōs igit̄
cum inciderim Inquit: mentiri quidēm
non valde cul̄ auerit̄; sciens iam id cō/
suetum esse; etiam ipsis philosophie pro/
fessoribus Illud autem miror si clam a
hiis se non vera scribere putauerunt.
Quāobrem & ipse studens: quid ex hac
gloria posteris relinquere; ne solus sim
expers fabulandi libertate; quando qui
dez nihil veri scribere habui. Nihil enī
mibi contigerat histōria dignum; ad mē
dacium penetraui; & quidem maiori cū
gloria; q̄ illi. Etēnī ero; vel in eo vno
verax q̄ me mētiri fateor: tū sic eā: que
apud ceteros est accusationem fugiam;
si nie non vera dicere predicem. Scribo
namq̄ que neq̄ vidi; neq̄ ipse passus
sunt; neq̄ alio narrante accepi. magis au/
tem que omnino non sunt; neq̄ fieri
potuerunt: quare qui in hoc incidunt;
nullatenus credere. Hec Lucianus in
prologo suo promisit. Tua autem cele/
britas hunc incipientem ita intelligat

91
vt perficiente ab intentione non dis-
crepet. Nam in ultimo versu sequentes
libros pollicetur: quos nusq̄ conscribit:
ne forte vel circa finem ipsum in veri-
tate offenderet; & a proposito frustra/
retur. **Incipit igitur**

**Gressus olim ab Herculeis colum-
nis: & in hesperium oceanum de-
latus: secundis quidem flatibus nauiga-
bam.**

**Causa autē peregrinationis & argume-
tum mentis solertia: nouarumq; rerum**

desiderium; scireq; cupiebam: quis sit oē
teani finis: quicq; hominēs vltra oceanū
inhabitent? Huius igitur grātia come-
atūn & suppellectilem multam impo-
sur: aquamq; ac coetaneos quinquaginta
parem mibi sententiā habentes: & ar-
morū copiam: gubernationēm q; opti-
mam magno precio conducens: accepi i
nauim. Erat autem nauis mediocris: &
ad magnam nauigationem robusta.

Die igitur ac nocte secundē nauigantes
terra admodum apparente: non adeo
multa vi agebamur. Sequenti die simul
orientē sole: ventus increuit: & fluctus
intumuere: caligoq; cuncta compleuit:
neq; iam submitti velum poterat. Cuž
vento igitur conuersi: & cōmittentes
nō sipsos: hiemavimus diebus nouem &
septuagita. Octuagesima vero die oriē-
te iam iam sole: repente conspicimus nō
longe Insulam sublimē et consitam: cir-
ca eām fluctus nō asperi frangebātur!
Etenim procellē tam máxima pars qui-
everat

**Adeuntēs igitur: & descendentes: ut
ex multa maris molestia: super terram
statim diū iacimus. Tandem exurge-
tes: ex nobis iplis delēgimus: triginta q̄
dem nāvēs custodes astante: viginti autē
mecum ascendere: que in insula erat ex-
ploraturos. Progredientes igit̄ quātuꝝ**

stadiis tribus a mari per siluas : videm⁹
columnam quandam eream: grecis litte-
ris circum sculptam : caducis tamen et
consumptis . Dicebant eous ⁊ Hercule⁹
& bacchum deuenisse .

Erant autem & prope vestigia duo: su-
per petram: unum quidem Instar iuge-
ris magnum Alterum autem minus.
Mibi quidem videbatur quod minus
erat bacchi fuisse: Herculis autem quod
maius . Venerantes igitur locum pro-
cessim⁹ Non iam longe aberam⁹: cū ecce
fluminī sup stetim⁹: unū flūeti simillim⁹

Iatoq̄ trāmitē decurrenti. Vīnum pro
fecto tale: quale ex chio habetur. Erat
& fluxus iundans: & multus. Ita vt ali/
cubi nauibus esset transitus

Nobis igitur maior addita est fides: vt
litteris crederemus: quas anteā in colū
nia scriptas viderāmus: testimonium iaz
sumentibus de bacchi peregrinatione.
Cupiens tamen & fluminis inicium in
uestigare: ascendebam contra fluentia
& fontem qdem nullū. Multas autē &
magnas vites vuis onustas iuenim⁹. Ea
rum autē cuiusc⁹ radicit⁹ vīnū scatebat.

lucens; quod in vnum confluens: flu-
men efficiebat.

Videbamus & in eo pisces: & colore: &
gustu vino similes: Quom igit̄ piscato-
ri nobis suaderemus: & in capturā plu-
res obuēnissent pisces: ad esum illecti:
ebriati succubuimus: & iam errare &
ductare: & primum stomachatiq; pre-
cedentes fete plenos inueniebamus.
Deniq; admiscentes eos qui ex aqua na-
cuntur pisces: ac comedentes: vinalem
fumnum temperauimus.
Tunc fluuum trahientes: qua vadibi-
le fuit: vitiū rem portentuosaz iueni⁹:

Naz truncus inferior qui a terra surgebat: ferax erat & pinguis. Superior autem mulieres erant: quantum ex femoribus supra: perfecte omnia habentes. Talem apud nos Damnem scribunt Apolline iam comprehendente in arborum versam. A summis aucte^r earum digitis exoriebantur palmites vult pleni. Capiti vero pro comis inerant erratici pampinea folia & vue. Ee ergo ad nos accedentes salutabant: & dextras protendebant. Alique quidem lida: Ali

que Inda: plurime greca lingua loquentes; oreq; nos deosculabantur. tum deosculatus; inebriatus confessim dubius: ac mutab; d; erat: fructu autem decerpit non sinebant: sed eo euulso dolebant. & quidem cum clamore. Gliscabant autem vehementissime nobis cōmiseri. duog; ex nobis adherentes: & ab his nō amplius soluti: sed ex pudendis connexi sunt. Traxerunt enim repente ex eadē specie naturam: et conradicati mansere. Iam ipsis palmites digiti emittebant: & erraticis circumplexantibus vues penne irrupebant. Derelinquentes igit; eos: in nauim confugimus: & ascendentis qui eo remanserant; tum alia; tuz & derelictorum comitum cū vitibus cōmixtionem enarrauimus. Accipientes igit; amphoras: aquas hausimus. Item et e flumine vinum: inq; vicino littore noctem duximus. Mane autem ferebamur: & non violentis flatibus. Circa meridiem vero: nō iam apparete. Insula; inopinatae coruscans turbo fact;

est: qui nā nem circuoluens: & in subli
me eleuans: quantum stadiis tricentū:
non iam in pelago depositus: sed supra
suspenſam: ingruensq; velis ventus: &
ſinu factō: deferebat carbasum,

Septem igitur dies: & totidem noctes
per aera decurrentes. octaua die inspi
mus terram quandam magnam: in me
dio aeris velut insulam lucidam & circu
larem: multaq; lucē mīcanteam:
Ad hanc ergo délati: portumq; ingre
dientes: descendimus. Explorantes au
tem regionem: Inuenimus habitatam

& cultam: & die quidē nihil videbamus,
Nocte autem & apparebant alie prope;
Insule quedam ut videbantur maiores;
Minores quedam igni colore similes.

Erat et alia inferius terra: urbes in se
babens: & flumina: maria: silvas: mon/
tes; quam huic que a nobis incolitur cō/
parabamus. Volentes ergo ulterius
procedere: comprensi fuimus in equo
vultures: sic n. illos dicunt: incidentes.
Hi aut equo vultures hoies sunt: egrū

Joco vulturibus insidentes. Magni etenim sunt vultures: & ut plurimum tribus capitibus innixi.

Hinc autem discat quis illorum magnitudinem: Malo etenim onerarie nauis ala quæq; maior: & robustior erat.

His igitur equo vulturibus imperatus erat: circu volantibus terram: si quis ad uena inueniretur: ad Regem agere.

Quiq; & nos comprehendentes: ad Regem duxere. Is autem ut inspexit ex ipsis ut opinor uestibus: similitudine capiens

Greci an ne inquit vos aduenie? Assenti
entibus autem nobis: quomodo inquit ad-
uenistis: tantum aeris superantes? Et e-
nos sibi omne retulimus. Tum ille inci-
piens nobis que apud eum fuerat enar-
rabat. q̄ scilicet homo existens nomine
Endimion: in nostra ortus terra: rap-
tusq; olim dormiens: in regiōe regnat;
Esse autem terram illam inquit que in
fra nobis luna dicitur. Sed confidere
nos iussit; neq; periculum quodpiam sus-
picari: etenim cuncta vobis aderunt ne-
cessaria. Si autem vicero bellum inquit
quod nunc solem incolentibus infero:
omnium felicissimi apud me viuetis:

Hinc nos interrogamus: qui sunt ho-
stes: que ve odiorum cause; Is autē Phē-
ton inquit eorum qui in sole sunt: Rex;
etenim ille etiam habitatur quēadmodū
& luna: bella aduersum nos multo iam
tempore. Cepit autem ea quam audie-
tis ratione. Ego olim pauperim os
quosq; qui in meo erant regno congrē-
gans: volui colohjam in luciferum dedu-
cerē desertum tunc: & nullis habitatū.
Phēton autem Inuidia stimulatus: trā-
situm prohibuit: medio in itinere occur-
rens: equo formicis adiectus. Tunc
equidem vici: non enīz apparatu equa-
les eramus: secessimus.

Nunc autem iterū volo bellū efferrē
et coloniam trāicere: Quod si vultis
mēcūm clāsse communicare: vultures
vobis e regalib[us] dabo: vnum vnicuiq[ue]
et ceteram armaturam: Cras autem fa-
ciemus exitum: Evidē quando tua h[ab]ec-
t[ur] sentencia: sic inquam fiat: Mane iga-
tur exūrgentes: statuebamur in aciem
etenim nūnciabant exploratores hostes
appropinquare: Magnitudo quidē ex-
ercitus centūmilia erant: absq[ue] peditib[us]
et externis auxiliis: Item et absq[ue] come-
atibus: et machinarum peritis:

Horum autem octuaginta quidem milia. equo vulturum erant; qui ait a Ieris ferebantur; viginti milia. Est autem ales hic maximus; oleribus penarum loco obsitus. Qui vero ex his velociores erat alarum pennas habebant lactuce foliis maxime similes. Vbi vero et Centrobo ili cum his ordinatis sunt; et Scordomachi Aduenerunt et a septemtrione auxilia psylotoxoti; triginta quidem milia. Veto cursores autem quinquaginta milia. Horum quidem Psylotoxoti magnarum pulicu secessores sunt. unde et appellatione in

trabunt : pulicium vero magnitudo ut
duodecim elephates : Porro vento cur
lores vero pedestres quidez sunt . ferū
tur aut vento absq; alis per mediū aera
Modus autem quo feruntur talis est .
Succingut se talares tunicas : et has ven
to simuantes : vela in paruis , scafis imi
tantur . Hi pugna scutis armati pluri
mum valent . Dicebantur autem adue
tare ab his que supra Cappadociam sunt
stellis : Struthobalani quidem septua
ginta milia . Hos ego non vidi , non
enim venerunt . quare neq; eorum na
turas scribere ausim . Portentuosa que
dam et incredibilia de his dicebantur .
Et his quidem erat Endymionis exer
citus : Omnim autem armatura eadez
erat . Galea quidem e fabarum spoliis .
Magne enim apud eos fabe : et durissi
mum illarum spolium . Toraces autē
squamee omnes : et squames quidez lu
pinee : lupinorum lepas consuentes .
thoracas faciunt : Sunt autem lepe ipse
ut cornu dure . Scuta et enses qualia

argolica nostra videm⁹; Vbi vero tem/
pore datum est: sic in aciem deducti sūt
In dextro quidem cornu equouultures
et Rex optimos quoq; circa se habens.
et nos cum his : In leuo vero Alelori .
Porro inter vtrumq; auxilia : vt cuiq;
magis placuit : Erat et peditatus maxi/
mus . Myriadarum sex milium : Vna
myrias decēm milia facit : Hunc statue/
re in aciem sic : Arañee apud illos mul/
te : et magne sunt ; queq; ex Cycladi/
bus Insulis vna multo maior : Has ius/
sit int̄exere medium aeris : quod à Lu/
na in luciferum diffunditur : Idq; vt
primum perfecerunt : campus substra/
tus apparuit: quo et peditatum statuūt
Ducebat autē hunc Hycteron boni re/
guli; hostium leuum quidem equiformi/
ci et in his medius Pheton. Bestie etenī
magine sunt alate : his que apud nos sūt
formicis preter magnitudinem non di/
similes : harum maxima duorum iuge/
rum mensuram implet : Pugnabant
autem non solum qui desuper ilidebant

sed et ee cornibus maxime : Dicebant
horum esse numerum pene quinquaginta
milia: In eorum aut dextero aero cu/
lices qui e culicibus pugnauit; horum mi/
lia pene quinquaginta erant : Sagittarii
omnes magnis in culicibus delati . Post
hos aut a recordaces nudi ac pedestres
verum pugnaces : Et enī longe iaciebat
fundis maximas rapas; et pressus neq;
parum subsistere poterat ; moriebatur
scilicet vulnere subito quodam fetore
infecto . Namq; sagittas in albe veneno
delibutas ferebant : Hos iuxta caulomy
cetes posuerunt armis accinctos : et co
minus pugnantes numero decem milia
Dicuntur autem caulomyctes ; quoniam
scutis quidem fungis utuntur ; Hastili
bus autem aspargorum virgultis ; Ste
terunt autem post hos et Cynobalani :
quos hi miserunt ; qui canem inhabitant
stellam ; numero quinquaginta milia .
Et enī viri non humanis ; sed caninis vul
tibus super alatas glandes pugnabant :
Dicebant autem ab ipsis hostibus et alia

auxiliā defecisse: et lacteo orbe emitten-
 da funda' mittentes scilicet: et nubecen-
 tauri: Sed illi diudicato iaz prelio: uti-
 nā minime aduenerunt: Qui vero fun-
 da mittebāt: omīo nō aduenerūt: Qua-
 re Phēonta iratū tradunt: in posterūm
 oēz illorū sibi finitimaz regionē igne va-
 stasse: Et is quidem erat Phēontis ex-
 eritus: Postq; vero signa erēcta sunt:
 et aselli ruditum vndiq; constrepuerē i-
 His etenim tubarū loco vtuntur: cō-
 mittētes belluz pugnabant: et solarium
 quidem leuum confestim fugit: neq; ei⁹
 sufferre valuit instantes equigriphos:
 nosq; insequebātur cedentes: Dextrū
 aut illorū cornu superior euadebat nrō
 quod in leua erat propulsato:
 Exeuntēs enīz aerōcopes insequebātur
 vsc⁹ ad peditatum. Hic auxiliantib⁹ illis
 defecerunt: e regione declinātes: Idq;
 maximū vbi sensere suos qui in leuo fue-
 rat manifeste devictos fuga vero isigni-
 facta: multi qdēz capti: plurimi vero cō-
 fecti occubuerē: et i ipsas qdē nubes deflu-

ebat sanguis multus : vt madide ru-
borem traherent : quales apud nos vidē-
tur occidente sole . Multus & i terrā de-
cidit vt putarent tale ne aliquid olim cō-
tigisse : cum Homerus suspicatus fuerit
Ioue in Sarpedonis morte sanguineas
guttas pluisse : Cōuersi autē a cēde : duo
trophea statuimus : vnum quidem Ara-
neis : et pedestri pugna : alterum autem
aerum supra nubes : His iam duduꝝ ex-
actis : nunciatur est : Nubecentauros
aduentare , et irrumpere : quos antea
Phetonti aduenisse oportuerat . Hic
vbi aduēnere : spectaculūni prebere in
solitum : et inexpectatum : homines e-
rant alatis equis commissi . Magnitu-
do quidem hominum : quantum Rho-
diorum Colossus : ex medietate supra
equorum autem similis valide nauio ne-
rarie . Evidem eorum numerum nō
scripsi : ne cui incredibile id fiat : tant⁹
erat . Ducebantur autem a Sagittario
qui est in Zodiaco . Vbi autem amicos
deuictos sensere : Ad Phetontē misere-

iterum remeare. Ipsi autem in acie stru-
cti; in lunares irruunt turbatos quidez
ac inordinatos: ob eam quam hostibus
fecerant fugam: & iā spolia diuidentes;
omniemq; multitudinem nostrarū a ter-
go prementes fugant. Ipsum autē Re-
gem insequuntur ad Ciuitatem: atq; ex
illius alitib; conficiunt plurias. Deiece-
runt autē & trophea: ac omnē aranearuz
in textum campū decurrere; meq; ce-
perūt & e comitib; duos. Iaz autē & phe-
ton aderat: et sub illis trophea alia statu-
ere. Nos igit̄ ad sole ducebamus: araneas

fraginati manibus post tergum ligatis;
ii Ciuitatem obsidere ignorabant peni-
tus. Conuersi ergo: medium aeris
vallauerunt: vt de cetero splendor a So-
le ad lunam minus descenderet. Val-
lum autem erat murus duplex nubeus:
vt necessario eclipsi lune fieret. Iaz &
nox continua cuncta tenebat. Quia in re-
pressus Endimion mittens deprecatus
est edificium dirui. neq; eos despici in
tenebris vicitantes. Promisit autem &
tributa persoluere: seq; auxiliarem &
amicum fore: neq; in posterum bellare
Insuper et obsides offerebat. Pheton
vero: & hi qui apud illum erant: congre-
gato bis consilio: in ira pertinaci infra-
cti: immobilesq; steterunt. Postremo
resipiscere & condiciones pacis admittre:
re: ubi & phedera conscripsere:
phedera. Solarii & horum auxiliato-
res ac socii: ad lunarios: eorumq; auxiliato-
res & socios: primi solarios dmoliti mu-
rale: neq; dcetero lunam iuadere: statuto
q; pcio captiuos redder: Lunarios autem

dimittere liberas que ad iniucem sunt
stellas. Arma quidem de cetero non in-
ferre solaribus. Auxiliari quidem ini-
cem si quis inuaserit: vestigium con-
dicio. Tribuere annuatim Regem
Luniorum amphoras roris decem
milia. Coloniam in Luciferum comu-
nem fieri. & ex vtrisq; volentem parti-
cipare. Sculpiri autem phedera colum-
na electrina: erigiq; in medio aeris con-
finio.

Qui pepigere: ex solarium quidem par-
te Ignereus: Estiuas: & flammes
Lumarum autē Nocturus: limatus: &

Multilucus · Et talis quidem pax sécu
ta est · Confestim murum démoliri &
captiuos restituere:

Vbi autem ad Iunam deuenimus: obut
auerunt nobis socii: & cum lachrimis sa
lutaerunt nos: & Endymion ipse. Ec
is quidem suadebat eo nos remanere se
cum: & in colonia participare: dareq[ue]
in vxorem pollicebatur suam quam ha
bebat prolem. Ego autem nullatenus
suadear: sed orabam demitti in frā in
mare · Qui vt impossibile vidit: septem
conuiuatus diebus tandem dimisit

16

Interea illa luna versatus .quæ viderimus
queue noua et ni audita cognouerimus: di-
cam . Primum quidem eos non ex mu-
lieribus concipi : sed nec quid sit femi-
na omnino scatur : nec masculus . Coe-
unt autem iniucem sine villa sexus dif-
cretione : cū tamē utroq; vtuntur sexū
Et enim ad quantum et viceversumq; an-
nū omnes mulierum habentur loco : eo
aut supra non habentur: sed habent . Cō-
cipiunt non in ventre : sed in crūrium
posteriori parte : Vbi enim embrio cō-
reperit : tumet crus . tandem suo tem-
pore precedentes: educūt mortua . Tuž
eadem aduentum hyantia : proponen-
tes mulcent: et ad vitam excitant : Inde
et mihi videtur ad grecos illud de sur-
orum conceptu prouerbiuž detinisse
q; apud illos surra ventris loco concipit
Maiora horum enarrabo . Gen⁹ apud
illos est hornum: qui dicunt arborei
Idq; nascit̄ tali ordine : Testiculum ho-
minis precidētes: in terram plantantiuž
mōre defodiunt : Indeq; exoritur car-

nea arbor maxima ut falli; falli arboreſ
que nascuntur in ſuperiori Syria: alti-
tudine ut ferunt centum et quinquagin-
ta cubitorum: Habet quidem ramos:
et frondes fructus autem cubitales gla-
des. Vbi maturantur. diligentes in
homines effingunt. pudenda quidem
habent positiua. Aliqui quidem ebūr-
neā: Paupereſ autem lignea: quibus
creant. Postq; autem ſehuerit homō:
non moritur: ſed vt fumus ſolutus. in
aerem euaneſcit. Cibis autem eſt omni-
bus vnuſ: facto eteiꝝ igne. ranas affant
ſup prunas: Multe apud illos ſunt ra-
ne per aera circumvolantes. hiſ affatiſ:
circumſidunt ut ad mēſam. trahuntq;
ad ſenſuſ aſcendentem ex illis fumum:
et comedunt: Cibo quideſt tali aluntur.
Potuſ aut illis eſt aer expressuſ in cali-
cei; liquorem in ſe ſumens ut rorēm.
Hi non egerunt: neq; nūgunt: neq; eis
duabus hiſ neceſſitatibus ea in parte ut
nobis natūra ſatisfecit: vtpote circa po-
plitem connubia qui conſumant: quādo

quidem eo in loco est concipiens sexus .
Pulcer apud illos putatur calu9 quis &
sine coma : Comatos autem oderunt .

Apud eos vero qui cometas habitat stel
las : comati formosi habentur . Aduene
runt enim quidam : qui nobis de illorū
moribus narrauerunt . Barbam autem
ad genua paulominus emittunt . et pe
dibus quidem vngues non habent . sed
monodigitū omnes . In speciem caude

ramus quidam in longum emittitur: con-
tinuo germinans: qui et resupino cadet
te non frangitur: Distillant item et
mel pinguissimum quicq; si quando la-
bori insudant: vel luctantur. Corpus
lacte deliniunt: et ut caseus inde coagu-
letur melle paululum distillante. Ole-
um autem e cepis educunt: maxime pin-
guè: ac redolens ut vnguentum. Ha-
bent et vineas plurimas et diuersas: v-
bi et vuarum racemi: ut grandinis sūt
grana. Et mihi quidem videtur: vbi
ventus iciderit: vites illas quatere: fra-
ctisq; tunc vuis: grandinem huc ad nos
dimitti. Ventre ut sacculo vtuntur.
quantu; in eo cupiunt imittetes. Aper-
tus etenim venter est illis: et iterū clau-
sus: introq; neq; epar appetet: vel id so-
lum. Nam densus est intus et obsitus
ut puuli cū algore frigent: in eū sube-
ant; Amictis autē diutib⁹ vitre⁹ et mol-
lis: ceteris vero ereus contextus. Sunt
etenim illa minerea loca et metallorum
secunda; iug⁹ aquam super fundētes; me

16

talla ut laniam exercent. Quales autem
habeant oculos omnino scribere non au-
sum: ne forte me quis mentiri ob sermo-
nis incredulitatem putet. Tamen et
id quidem dicam. Oculos circum ex-
actos habent; et cupiens accipit: ac cu-
stodit: quo ad videre volet. Itaque appo-
nebas videti. Et multi quidem casu pro-
priis amittere fabulam mutuari et videt.
Hunt et locupletos qui plures habent o-
culos: occultos quidem: et in archanis
seruatos. Aures illis sunt platani folia;
preter eos qui ex glandibus formatur;
illi etenim solum ligneas habent aures.
Ceterum et mirabile aliud in regia con-
spicatus sum. Speculum maximum su-
pra puteum adiacens: non adeo altum.
Huc in puteum si quis descenderit: cu-
cta audiet: que apud nos in terra loquu-
tur. Si vero speculum intuearis: omnes
quidem yrbes: omnes gentes vides: no-
secus q̄ si omnibus adesses. Tunc et
ipse meos vidi: et patriam oēm: Quod
si ipsi me viderint: satis exploratum no-

habeo. Quod si quis forte erit i^crédu^l9; neq^b his credéndum putet: cum eo perueniet: sciet me vera dixisse. Tunc salutantes Regem: et qui circa illum erant nauem ascéndentes ferebantur: Abeunti autem mibi dedit Endymion vestes quidem vitreas duas: et rēas vēto quibus Lupine amq^a armaturam omnēm: que in posterū amisi in ceto cuncta: Misit & nobiscum equouultures mille: stadiis quingentis

et opere deinde, multo difficile, et non possit
quoniam esse dico, sed sibi possit certe sentire
et sensus deinde, ut sicut sentire possit
non cogitare, sed sentire, sicut sentire possit
non sentire, sed cogitare. Quod sentire possit
non sentire, sed cogitare, non sentire possit
non cogitare, sed sentire. Quod sentire possit
non sentire, sed cogitare, non sentire possit
non cogitare, sed sentire.

19

Nauigantes autem circa terram illam :
plurimas alias prouincias dimisim⁹ pre-
terlabentes , Peruenimus et ad Lucifera
rum nuper inhabitatum ; ubi descenden-
tes aquam baſimus . Hinc Zodiaco in
troeunte ; ad leuam quidem Solez pre-
tergrediebamur : circa terre illius mar-
ginem subnauigantes : neq; enim descen-
dimus ; et quidem soci⁹ id summe cupie-
tibus . Erat enim ventus qui nos a ter-
ra propelleret obuius . Contemplati ta-
men sumus prouinciam secundam et pi-
guem optimarum aquarum et bonorum
multorum plenam . Hinc et nos specu-
lati nubeceutauri : ii : scilicet qui pheon-
tis stipendia accipiunt : elapsi voluerunt
in nauem : quiq; socios esse consipici : o-
tius abierte : Iam enī equō culturibus ya-
le feceramus : Nauigantes autem suc-
cedentem noctem ad diem : delati vers⁹
occidentem : peruenimus ad lucernarū
urbem : Sic enim illas vocant : Ita:n. iter
nostrum ad inferiora secantes , ea autē
Cūitas inter plyades et hyades stellas

sita est . Zodiacq; multo iſerior . Descē
dentes aut: neminem quidem inuenim⁹.
Lucernas aut: multas decurrentes: et in
foro: et ſec⁹ portum deabulantes : aliq⁹
quidez paruas: et ut egenas : ex magnis
aut et potētibus paucas: et illas valde il
lustres ac nobiles . Dom⁹ illis et lichimi
ſeorsuz vnicuq⁹ fiebat: nomineq⁹ appella
batur: vt homines: et vocē emittētes au
diebam⁹: neq⁹ nocebāt: magis aut: volet
bāt: et hospicio ſuſcipere . Nos tñ time
bam⁹: nec vel nostrū vnuſ apud illas t
cenare eſt ausus . Principat⁹ aut illis me
dia in Ciuitate celebrabat . Hic per om
nem noctem earum ſedet princeps: no
mine vnam quamq⁹ compellans . Que
cunq⁹ non paret: condennat ad mortē
vt trāffuga . Mors aut eſt extigui / aſta
tes aut nos conſiderabam⁹ que fiebat: ſi
mulq⁹ lucernas respōdentēſ audiebam⁹
cauſaq⁹ quo iure tardauerat : dicentes :
Hic et lucernā nrām cognoui: Interro
gansq⁹ exigebam: que domī ſunt : ea aut
mibi illa omnia enarravit . Et nocteſ qui

depi illam cum eo man̄simus. Sequenti vero secedētes: iam secō nubes nauigabamus; hic etcocchygiā vidim⁹, nubiūn urbem: videntesq; admirati sumus: neq; in eam descendimus. Non. n̄ permittebant flatus. Rēgnare aut̄ i eo dicebāt Coronem citofioni. Tūm ego Aristephanus poete recordat⁹ lūz: hois qdē sapientis et veri: et i his q scripsit fru stra non creditus. Tertia aut̄ ab hac diē et oceanum iam manifeste videbam⁹: terrām vero nusq; p̄ter aereas illas: et ip̄e qdē ignee et incantes mībi ut p̄ fantasīā videbāt. Quarta aut̄ die circa meridiē: molliter aspirante aurā: et subsiden te in mare deponim⁹. Ut vero aquā attingim⁹: mire ac supra modū letati fuim⁹: omniq; gaudiū ex p̄ntib⁹ faciebam⁹: et descendentes natabam⁹: cōtigit enim pacatū et quietū esse pelag⁹. Sed vt videatur sepe mutatio i meli⁹: maiorū malorū cōsuevit fieri principium. Etenim nobis duos tantum dies feliciter nauigātibus: illucente tertia ad orientem solē

repente bestias videamus : ac cetos : et alia quidem multa ; vnum autem omniū maximū et magnitudine q̄tum stadio, rū quigētorū adueniebat hiens ; et maris multum turbas : spumaq; circum fuscus : Dentes habēs his qui apud nos sunt fallis m̄to altiores : acutos oēs ut spinas et ebore candidiores. Nos quidem nō s̄c̄9; q̄ ad supremā horā in uicē vele facies . et i plectētes prestolabamur . Is autē iā aderat : qui vt nos absorbuit : cū ipā nauī debibit. Nō qdēm contigit i dētes offendere : sed p eorum raritatē nauis i ducta : intro concidit. Vbi autē in itro cō uoluti fūim⁹ : primo quidē tenebre erat . et videbamus profecto nihil. Tandē eo hiāte i videin⁹ cetum magnum : et om̄jō latum et altum : capacem quidez et decez milium hominum Ciuitati simile. Erat preterea in ipo aditu et parui pisces : et alie quidem bestie multe concuse : nauiu⁹ vela : et ācore . et hominū ossa : et onera

ipsiq^e ex silicibus ignem excitates : et ac
cedentes : cenam ex his que aderant feci-
mus . Aderat etenim omigenū piscium
carnes . aquāq^e e lucifero etiā habuimus .
Sequenti vero elurgescentis die : si qn̄ hi-
asset cetus : sepe quidem motes videba-
mus : quādōq^e solum celiūm : sepe et Insu-
las . Et enī et illuz sentiebam⁹ ferri cō-
cite ad omnem pelagi partē . Postq^{ue} au-
tem mansione iam assueti eramus : acci-
piens e Comitibus septem : deambula-
bam per siluā : cuncta lustrare ac explo-
rare volens . Nec dum quinq^{ue} stadii
procul : Inueni facelluz quoddam Nep-
tuni : vt ex epigramate apparebat . Nō
post multum et sepulcruz et colūnas de-
super inuenimus : Iuxtaq^e fontem edū-
centis aque : et canis etiam latratum au-
diuimus : longeq^e apparebat fumus : et
tiguriis quedam simillima . Stadio au-
tem accedentes : offendimus senem : et
adolescentem : sedule ac diligenter in-
ortulo sulcos quodam facientes : ac per
eos aquam e fonte diffundentes : Leti-

22

simul ac timentes constetimus: Et illi
quidem et nobis simile: merito passi si/
ne voce stetere. Post vero multū tem/
poris: qui vos estis aduene dixit senex
vtrum ne ex marinis estis diis? an vero
infelices homines nobis similes? Eteni
nos homines: et in terra nutriti: equo
rei nunc sumus; tenemurq; hac bestia
circumclusi; neq; que patimur satis no/
uimus: mori quidem videmur; viue
re autem credimus. Ad hec: et nos ho/
mines inquam sumus: o pater ipsa cum
naui nuper absorbi: Accessimus au/
tem nunc audi scire que in silua sunt:
quomodo se habeant: multa enim no/
bis et densa vīsa est: Deus autem vt vi/
detur nos duxit: te scilicet vt viderem⁹
sciremusq; nos in hac bestia includi non
solos. Sed dissere nobis tuam ipse for/
tunam: quisq; es et vnde hoc introieris?
Is autem inquit: non dicam: neq; que a
pud me sūt scietis: in primū hōspicio re/
cepti. ex p̄fentib⁹ bonis me dāte accipie/
tis. Simulq; man⁹ accipiens: nos duxit i.

domum : parauit confessim et abunde :
tuin subsellium ponens : aliacq; extuens
olera nobis et cepas apposuit : et pisces
vinumq; etiam ministrauit . Vbi vero
ventri pro mensura satis fecimus : exi/
gebat a nobis senex que passi fuimus ;
Tum incipiens ego cuncta sibi ex ordi/
ne enarraui : biememq; illam : et que in
Insula nobis contigerant : aereazq; exin
de nauigationem et prelium : ceteraq;
vscq; ad ceti absentum : Is vero admira/
tus supra modum : et ipse ex parte que
circa eum fuerant : enarrabat dicens ;
Genere quidem o hospes sum Cyprius
egressus autem e patria ad mercaturaz
cum filio quem videtis : aliusq; familiariz
bus meis multis : nauigabam in Italia .
naui quidem magna : variisq; mercibus
onerata : quam forte in ore ceti dissolu/
tam vidi stis : Igitur in Siciliam vscq; fe/
liciter nauigauimus : Inde violento
flatu ablati : tertiam post diem in Ocea/
num delati fuimus : Hic in cetum in/
cidentes : et cum naui : ipsisq; comitibus

absorti ceteris moriētib⁹; dūo nōs eūasī
mūs. Tumulantes autem illos: Tēm⁹
plūm Neptuno erexim⁹; in posterūm
eam degentes quām vidētis vitāz. Ole
ra quidēm ex ortō habemus: Vescimur
exinde pīcībus et cepīs: Multa aut̄ vt
vidētis est silua: et certe vineas hab̄ plu
rēs: e quibus dulcissimū nobis vīnū nāl
citūr. fontemq; nōn mīnus optima et fri
gidissima aqua. Lectulū aut̄ e frōnde
substernimus: et ignem copiose succend̄
mūs. aduolantēsq; aues dēprehēndim⁹.
aūcupiō pīcamur et viuentēs pīces: ad
rāucū bestie guttur exēentes. hic et ab/
dūmūr: si quādo cupim⁹. Et eiz stagnū
est non lōge stadiorū vigiti circumfe
rentie: quodcūq; in se pīciūgenū habēs
mī quo et nāmūs: et nauigātiū parua
tūm cymba: quam ipse compēgi. Annos
autem a cetrabsortu septem et vigiti cō
numerātiūs. Et alia quidez eque ferre
possem⁹. s; viciniū nobis et icolis valde
malis et onerolis offendimur. īmitib⁹q;
et acerbis. Pape inquām ego et alii qdā

Sunt in ceto; multi quidem inquit: et
inmansueti: ac visu deformes. Nam oc-
cidentalem in primis silue partem Ta-
richanes inhabitat: gens oculis quidem
anguillinis: et facie gambarea bellatrix
furibunda ac mordax. Aliam que ad dex-
trum dederetur latus: Tritonomedites
tenent. Superioribus quidez partib⁹ ho-
minibus similes: murilegis vero inferio-
ribus: hi quidē alii minus immites sūt.
Ad Ieuaz vero Cartinothires: ac Thy-
nocefali: federa adiuvicem et auxilia ha-
bentes. Mediterraneam deniq; paguri-
de ac psitopodes genus bellicuz et cursa-
tile: Que ad orientem ad ipm scilicet be-
stie os vergut deserta ut plurimū sunt,
et a mari stagnātia: Tamē et hec ego te
neo vectigal psitopodis exoluēs anis sin-
gulis ostreas quigētos: et ea quidē pro-
uicia talis. Vos aut p̄spicere oportz quē
admodū possim⁹ tot cū gētib⁹ preliari,
et quo iure viuamus. Quot inquam ego
omnes enī plures inquit Mille. Armis
autem quib⁹ imitūtur snullis inquit nisi

24

piscium offib⁹. Igitur inquam ego feli
citer dimicabimus : si nos cū his bello
congregiamur: vt pote qui armati cū his
qui ierimes sunt. Idq; factū bene. Si enī
superabimus: ceteram sine timore tra
hemus vitam. Que ut probauimus ab
eunte⁹ ad nauem accingebamur.
Bellū aut ratiō futura erat : tributi non
datiō : iam pacto tempore imminentē.
Et illi quidē misere i tributum postu
lantes. Is aut superbe respondens: nun
cios effugavit. Primi igitur psitopodes
et paguride scintharo : Sic n. vocabatur
indignati cū tumultu inuasere : et qui
dem multo. Nos vero aggressum pre
udentes: statim⁹ armati. Insidias statu
entes: hominū quinq; et vigiti. Precep
tū aut erat his: ubi pretergressos inimi
cos vidiſſent insurgere. Quod perfec
rūt: nā insurgentes a tergo: cedebant il
los. Nos vero et ipsi viginti quinq;. Sigdē
scinharus eiusq; filius cōmilitabant; ob
uiuim⁹. Cōmittētesq; manū ira et forti
tudine periclitabātur. Deniq; vertētes

eos in fugam: ad suas usq; latebras inse-
 cuti sumus. Ceciderunt ex hostibus no-
 nagiata: e nostris autem unus: qui et gu-
 bernator: tergū sardinula pīce pīfoss.
 Die quidez illa et nocte bellico pīstrepu-
 mus sono: tropheumq; statuimus: arri-
 dū magni pīcis tergū infigentes. Seque-
 ti vero die aderat et ali: q; facta fuerāc-
 sentientes. Dextrū quidēm cornu Tari-
 chanes: q; et pelamus ductitabat: leūuth
 aut thynocephali: medium carchynothy-
 res tenebat. Nam ea gēs quā Tritono
 medicem dicebat: quiescebāt: nec socus
 suffragia afferre voluit. Nos vero con-
 gressi apud Neptuniū tēplū obviauim⁹.
 manūq; cōsernimus: multo clamore vīsi.
 Resonabat aut ex illo cetus: ut antea so-
 lent. Hos itez a tergo isecuti fugauim⁹
 in silvam: reliquz terre tenentes. Nec
 multo post nuncios mittētes: sustulerūt
 suos in bello mortuos: federaq; et ami-
 citias postularit. Nobis vero de amiciti-
 a: aut federe nō est visum: sed postera
 die cōcedētes ad eos: pene oēs occidim⁹.

preter Tritonomeditas. Siquidē; ita ut
videre que contigerāt preuenientes: ad
ceti rāucalia loca: exitumq; deinde nacti
desilire in mare. Igitur prouinciam cir/
cumueuntes; iam hostibus vacuam: de ce
tero absq; timore habitabamus: palestris;
alioq; gymnasii plurimum ac venationi
bus dediti. Quandoq; vineis exercentes
eramus: aut ex arboribus poma legētes;
et omnino his similes: qui in magno et i
nuitabili carcere cōclusi conuicāt et gau
dent. Annūq; et menses octo eo exe
gimus. Nono autem mense cum bestia
esset ad tertium oris hiatum: et enīz id
semel quolibet anni tempore faciebat:
ita ut nos ea esse quatuor anni tempora
coniectura assequeremur. Ad tertium
vti prediximus oris hiatum confessim
voces ac tumultum audiebamus: vt nau
tarum precipientium ac remigantium.
Turbati igitur: ad ipsum bestie os ascē
dimus: stantesq; intrā dentes inspicieba
mus omnium que ipse videram inaudiv
tum miraculum. Homines magnos di

midii stadii statuta: magnis cum Insulis
non secus: q̄ triremibus nauigantes: Vi-
di equidem incredibilibus similia scribo
dicam tamen. Insule erant in longum
porrecte: ardue non multū: queq; quā-
tum stadiorum centum circumferētia:
centumq; in se habens semistadios nau-
tas: Horum aliqui quidez hinc atq; hinc
Insule lateribus insidentes ad vices in-
hitebantur: brachiis cyparissos magnos
ipsiſ cū ramis ac frondibꝫ remorū loco
ducentes. Pone aut ad ipsam puppez vi-
debatur gubernator: vt in colle quodaz
sublimi ereum regens gubernaculum:
longitudine stadiorum quinq;. Ad pro-
ram vero ex his bellatores fere quadra-
gita armati pugnabāt: hominibus pter-
çōmam omnino similes. Ipsa eiz coma ig-
nis erat: et ardebat: vt galearū vsu non
sane proficerent. Pro velis vero ventus
in siluam incidentes: que plurima cuiq; in-
erat: sinuabat Insulam: et portabat quo
governator ipse cupiebat. Erat et i his
prefecti ad remigiu iūtates: ac otius mo-

26

uētes: quēadmodum in longis nauibus
consuevere. Primū igitur duas videba-
mus aut tres: postremo ut sexente ap-
paruerē: stantesq; seorsum comittebat
prēlum: ac pugnabant: multas quidem
aduersis sese vrgentes proris dissipari
inutuo: multasq; impulsa obrui. Alio
potenter quidem cōnexe certabat: neq;
facile diuellebantur ab inuicem. Quare i^z
prorām sōciū pugnabant: omnē ostendebant
industriam: cōscidentes: et mā
ctates: neminem aut capientes: Pro fer-
reis autem rostri folpos magnos iūcez
connexos iaciebant: qui et silue cōplicati
tenebant in siluas. Iaciebant etiam ad ce-
debāt oīsibus: quoruū vnuis vix curri de-
ferat et spōgis iugereis: hos aut ducēbat
Eolocentaurus. Illos pelegopotes pug-
nare aut ipsis ut videtur contigit prede
gratia. Etenī dicebāt pelagopotes mul-
tos Eolocentauri Delphiniū greges
subripuisse: ut erat audire vocatib⁹ illis
et Regū nomina conclamatib⁹. Deniq;
superant: qui ex Eolocentauro et hosti-

um Insulis subruunt centum circiter et
quiquagita. tresq; ipsis vna cu; hoibus ca-
piunt. Cetero vero puppem vertentes e-
uasere. Sane ii. paulo post illos insecuri:
vespere factio ad naufragia cōuersi: plu-
rima obtinuere: suaq; excepere. Etenim
horū Insule nō min⁹ octuagita obrute.
Statuerūt autē tropheū Insularis pugnae
in capite ceti vnam ex hōstium Insulissu-
spendentes. Nocte quidem illa circa be-
stiam commorati sunt: retinacula ad illā
alligantes: et ancoris iacentes. Etenim
ancoris magnis vtebantur: vitreis fortis-
simis. Postera autem die supra ceti ter-
rum litantes: suosq; eo tumulantes abie-
rē leti autem pēna canentes. Hec qdēz
que in Insulari pugna gesta sunt.

Finis primi libri

N T E R E A nō iā; ego meā fo-
rēs in cēto mōrā; māsionisq; illius
tedio affectus; q̄rebam inde quānā arte
pateret exitus. Et primū quidem nō in
vtile visu; est ad dextrū latū fodere;
perq; defossu; iter locū rēptare fūgam.
Incipiētes gīt p̄cēdebam⁹; ubi incubē-
tes; quātūm stadiā quiq; eff. odim⁹; nibil
fane pficiētes; ab opere deſtitim⁹. Tu⁹
ſiluā exurere ducebam⁹; foreq; bestiam
mōriturā; qđ si fieret; facile licere egre-
di. Igit̄ ab vltia caude reg. one icipiētes;
cōbūrebam⁹; et dies quidem ſeptē et to-
tidem noctes a calore insensibilem ſe ce-
tuš reddidit. Porro octaua ac nona itel
leximus p̄iſtino illū robore nō teneri;
et iſfirmari; cū hlabat ſolita non cūl ve-
hementia; tum neq; hiatum ſuſpedebat;
ac protrahebat; ſed cōfestim ſubſidebat.
Decima autem et viidecima mōri vide-
batur; de forniſiq; erat ac māle olēs; At
duodecima vix excogitauim⁹ periclitari
hōs; et i cadauerē concludi; ni biante ce-
tō cuneoſ ſubmitterem⁹; quo paſe fau-

tes in posterū non conuenirent. Itaq;
maximis trabibus illius erigentes ora
nauem parabam̄us: aque plurimū infe
rentes et ad necessitatez cetera. Guber
nator futurus eraſ ſc̄intharus. Postera
quidēm die iām ille finierat. Nos vero
attrahentes nauem; et per raritatem dē
tiū educentes: ac explicantes leviter in
mare demisimus. Ascendentesq; in dor
sum; apud Insulare tropheū; Neptuno
imolauim⁹: eoc; diebus tribus māsim⁹:
erat. n. tranquillitas. Quarta vero nau
gates abcessim⁹. Hinc hos multis ex In
ſulari pugna cadauerib⁹ obuiavimus: et
applicates corpora dimesi mirabamur.
Diebus aut̄ quibusdā nauigauim⁹: mul
ta aeris temperie vbi. Tandē violēto ſo
borea imittente; frigus magnuz ſecutuz
est: sub eoc; totum glacie aſtrictum est.
pelagus: non modo in superficie: ſed et i
profundum; et alte quantū paſſus tre
centi: vt deſcendentes ſuper glaciez cur
ſaremus. Cum aut̄ ventus acr̄ius incre
besceret: noſcq; ſui vehementiam nō tolle

raremus; tale quiddā fecim⁹. Qui vero
in ea rē sententiam dicebat; erat Scinthā
rus. Igitur in aqua spelunchā maximam
fodientes; in ea latitauimus diebus tri/
ginta: ignem excitantes; ac nutriētes yel-
cebamur piscibus; siquidēm fodēdo plu-
tinos inueniebamus. Vbi vero que ad
comeatum erāt defecere egressi infixā
nauem euulsum⁹ dantesq; velum trabe-
bamus ut nauigates molliter ac leuiter
per glaciem delapi. Quinta autē die tepi-
dior; aura inspirante omnē gelū deflux-
erat; iterumq; fluctus successere; glacie
penitus soluta. Iam vero et stadia centū
exegeramus; cum ad Insulam delati; no-
adeo magnam; et eam desertām; aquas
hausim⁹; iam enim defecerat. Taurosq;
eo siluestres duos arcu consecimus; ipsi
autem tauri cornua non in fronte; sed
in ipsis habebat oculis ut monio placuit.

Post non multū in pelagus deuenimus;
hō iam aqueū; sed lacteum; et in eo Insu-
la apparet alba: refēta vitib⁹. Erat
aut̄ Insula case⁹ maxim⁹ coagulat⁹ : quē
admodū postea comedentes didicimus:
elus circumferentia stadiorū vīgīquīq;
Ipse aut̄ vites vīs plēne: quas cōteren-
tes lac: hon̄ quidēm vīnū bibim⁹. Tēn-
plū aut̄ i medio erat Insula galathēe: nē
rei sacrū. Sic. n. ex epigramate doceba-
tur. Quoad igitur vīcī in Insula cōfī-
dimus: elca quidēm nobis et cibus terrā
fuit. lac aut̄ ex vīis pot⁹. Regnare aut̄
regionib⁹ his discebat Tyrōnā salmonēi
eum a Neptuno honorem accipiens: ex
actis aut̄ in Insula diebus quīq; sexta e-
gressi sumus portū: pacato pelago: ac au-
ra quadam impellente. Porro octaua
die nauigantes: lacteum excessimus: ite-
rūq; salsum ac ceruleū infecantes: vide-
mus homines multos supra mare decur-
retes oīnō nobis similes: et corporibus
et magnitudie: pter solos pedes: siq; de
hos subereos habuer: Quare vti existio

29

fellopodes appellati sunt. Mirabatur
aut videtes nullatenus de mergi: sed fluctu-
bus super extare: intrepideq; incedere.

Qui et accedentes salutauerunt nos gre-
ca voce: Dicebat aut in fellonam eorum
patriam properare: Commeabat igit no-
biscum: precurrentes certo viarum spacio.
Postea conuersi: ab itinere abibat felicem
nobis nauigationem orantes. Post tripli-
no multum et multe Insule apparuere p-
pe quidem a leua fellona: ad quam illi pro-
perabat: ubi et Ciuitas sup magno suber
habitabat. Longe aut et ad dextram ma-
gis quinq; maxime Insule et eminentes

Ignisq; ab eis ascendebat multus: per p
rā autem vna latā et huīlis distās stadiis
nō min9 quigentis: Iaz prope aderām9:
et mirabilis quedam aura ad nos pene
travit: dulcis et odorifera: quales histo
ricus herodotus a felici Arabia spirare
dicit. Aut tale nobis dulce afflavit: qua
le a rosis narcissis hyacintis ve liliis vio
lis mirto vel lauro redolere consuevit.
Odore igit̄ leti: bonūq; aliqd lōgis ex la
boribus presumentes: iam Insulam bre
ui spacio propinquam spectabamus: hic
et ortos videmus plurimos latos et ma
ghos: nitentiaq; flumina leuiter in mare
prumpere: prataq; et siluas: ac canoras
aves: aliquas quidēm per litus canētes:
multas autem super ramos. Aer autem
leuis ac placide spirans e regione circum
fundebatur: et aure quedam alacres spi
rantes leuiter siluam mouebat: eocq; mo
tu letuz ac continuū quoddā modulamē
sibilabat simile oblique fistulē: i desertis
locis modulanti. Audiebatur tñ clamor
et applausus: vt commixte multitūdinis

3°

non tūmīltuāns: sed qualis in cōuiuio q
busdā quidēni sonantib⁹: alijs aut̄ ex
ultantib⁹: sīmul ac fistula; vel cithara
modulantib⁹. His illecti deferebamur
in portum egressiq; nauēm: Scintharū
in ea: et ex sociis duos dimisimus: proce
dētes aut̄ per flores pratū: in custodes
incidim⁹: et ministros: qui nos roseis vi
cīetes viculis: Id eis apud eos maximus
est viculū. Ad principē adduxere: a qui
bus et per viā intellex: m⁹ eam beatorū
Insulam appellari: regnareq; in ea creti
cū Radamāte⁹. Ad quē ybi adducti fui
m⁹. stetim⁹ in ordie iudicādorū quarto
in loco. Erat aut̄ prima causa de Aiace
thelamonio: an illi in heroū numero eē
līceat: an vero nō. Accusabatur aut̄ q; fu
riis actus se ipm necauerit. Deniq; mul
to prius habitō sermone: visum est Ra
damāti tradē illū Hippocrati Eoo me
dico helleborum bibiturū; indeq; iā me
lius sapientem in heroū confessum: reci
pi. Secūda aut̄ causa amoris erat T he
sey sc̄: ac Menela: p helena certatiū cui

nā illa cohabitare debeat. Et Radamas
quidem cū Menelao iudicauit; qui et cō
iugū huius gratia tantis olim laboribus
se se implicuerit ac periculis. Etenim ipsi
Thesio alias esse mulieres. Amazonēz
scilicet: et Minois filias. Tertia vera
de primo accubitu Alexandro scilicet phili
ippi filio: et hanibali Cartaginēsi; Iudi
catumq; est Alexandrū precedere, sibiq;
sedes posita est apud Cyrū p̄sem primū
In quartam autem causam nos adducti
sumus. Et is quidem interrogauit: quid
nā passi essēmus: q; iam viuentes ad sa
crū illū cetū deuenimus. Nos aut cūcta
illi ex ordine enarrauim⁹. Tum nobis
paululū e loco submotis: diu i causa p̄esi
tabat: eāq; sociis secū assidentibus cōmu
nicabat. Cōsedebāt. n. cū eo et alii quidē
multi: tum et ante illos Atheniensis.
Aristides: cognomento iustus. Cui uō
placuit: decreuere cū moriemur: subire
et nos iudiciū debere: pendereq; Iudica
tum peregriuationis huius: et nr̄i ad sa
crum locum aduētus gratis. Nūc vera

31

pretaxato tpe licere nobis i Insula apud
heros versari; inde abire . Prescripsere
et recessus terminum : non amplius q
mensēs septem . Tum florū sertis :
quibus anteā nos deuinixerant ; solueba
mur : ac in urbem ducebamur : ad beato
rū cōuiuiūm . Ip̄a quidez Ciuitas omnis
aurea : murus aut̄ smaragdo lapide con
structus . Porro hui⁹ porte septē sunt :
simplices qdēz monolignee cinamomee
patimētūm vero Ciuitatis et intra mu
ros terra eburnea . Omnium deorū tem
pla berillo lapide constructa : et altaria
si eis maxima vno e simplici lapide Ame
tisto singula vbi et diuis imolat : per cui
tatem vero fluuius defluit vnguento op
timō : hui⁹ latitudo regaliū cubitorū en
tū . altitudo vt comode nare posse : por
ro apud eos balnea : q̄ thermas dicūt : dō
m⁹ magne sūt vitree : cinamomo succēs
proaq̄ ros tepidus in aenis verlatur . V
tūtur autem vestib⁹ purpureis tenuissi
mis : vt aranee filis cotextis . ii. corpora
nō habēt : et inpalbiles sunt absq̄ carne :

formam autem et effigiem sola habent
ac ostendunt. Incorporei tamen cum sint statim
mouentur: intelligunt: vocesque emittunt.
Omninoque similis videtur eorum anima:
ut nuda quedam corporis similitudinez
circumdata. Si quis autem non tetigerit: non
credet: quod videtur non esse corpus.
Sunt enim ut umbra recte non nigre. Senes
at nemoribus: sed ea manet etate: qua se eo co-
culit. Denique hic nusquam est nocte: neque clara
rissima dies: sed quale crepusculum esse so-
let: nam aurora apparet ante orientem sole
talis lux terram habet. Quarto et unum
solisti tempus anni novem: semper enim
ver est: vnuicque ventus spirat zephyrus.
At vero locus cunctis quidem floribus
masuetis platis et ymbrosis visus. Que
illuc sunt vineae duodecies annis singulis
florent: duodecies vuas reddunt. Ma-
la vero granata ac mela: ceteraque pomifera
ter decies dicebant. Siquidem Iunus
ut videtur cursu germinant: annoque in
xiii lunas diuiso: terdecies reddunt.
Pro frumento vero spicere i summitate pa-

3

tum panem omittūt: ut fungos esse vi-
demus. Fontes sunt per Ciuitatē aque
quidem quinq̄ et sexaḡita ac trecente:
inellis aut̄ totidem. vnguenti quingēti:
Verum et ii. minores sunt: flumina la:
etis septem: et vini octo. Coniuuiūm au:
tem celebratur foris Ciuitatem: in ely:
sio campo. Etenim paratum est pulcher
rimūm: idq; circum omni arborūm spe:
cie consitum: umbrām discubentib; ex:
se proferens. Lectū autem substernūt
e floribus. Ministrant quidem ac cūcta
afferūt venti: preter vinum miscere;
Siquidem eo non indigent. Nam ad mē:
sarum circuitū arbore; sunt vitree ma:
gne emicati vifreo: Harū fruct⁹ calices
sunt: omni specie operis ac magnitudis.
vbi aut̄ quis ad coniuuiū penetrauerit.
vnū ve⁹ ex calicibus duos vindemians.
mensis apponit: nō confestim replent;
Pro fertis vero yrūdies musiceq; volu:
cres: ceteri flores e proximis pratis ore:
legentes: cum cantu circa ac supra volā:
tes: infra demittunt; discubentib; odo

tem suauissimum ingerētes . Ceterum
dense nubes: vnguentum combibentes
e fontibus ac flumine: sopraq; coniuuiū
sparse: prementib; vētis: leniter vt te
huissimum rōrem distillant . Musice et
cantilēnis maxime vacant . Cantantur
aut in primis Homeri versus: ipeq; Ho
merus adest: cum hisq; coniuuat: supra
vlixem discumbens . Igitur et choree
sunt e pueris ac virginibus . Ducunt au
tem choreas et concipiunt Eunomus la
crus: Arion lesbius: et Anacreon: et
Stesicorus . Nam et hunc apud eos vidi:
iam sibi helena reconciliata . Vbi autem
ii. queuerint: secundē choree accedunt:
et Cignis: Phylomenis: ac yrundinib;
Post has iam tota silua modulatur: du
centibus ventis: idq; maximum ad letici
am hnt: fontes duo sunt circa conuiuiū:
vnus quidem risus . Alter leticie ac vo
luptatis: ex ambobus his principio oēs
bibunt: in conuiuio nibil omnino prius
degustantes . Reliquū exinde leti ac ri
dētes exigūt . Volo et ex insignib; viris

quos apud eos vidi dicere; Omnes qui
dē semideoſ: qui et sub Ilio militauere
preter Locrēſem Aiacēm: illum ſolum
dicebant in impiorum loco mulctari.
Barbarōrum autem vtrumq; Cyruſ;
Scytemq; Anaçbarsim: et Tracem Ha
molxiſ. Numaiq; Italicū: necnō et la
cedemonēſem. Licurgum: et Focionēſ
et Tellum Athenienſes: et preter Pe
riandrum ſapiētes omnes; vidi et Socrā
tēſ Sophroniſchi: cum Nestore. et Pa
lamide versari; circa quem hyacinth9 la
cedemonius: ut Thespileus narcissus:
et Hylas: alioq; boni: videbatur autē ad
hyacinctuz magis deflecti: et id multis
argumentis. Dicebant autē Radamantēz
ſibi irasci: minariq; ſep̄ numero: velleq;
illum a ſacra Inſula excludere: ſi ſtulte à
iquid admitteret: neq; obmissa temerit
tate conuiuari velit. Solus plato non ad
erat: ſed fictam ab eo Ciuitatem inhabi
tare dicebant; vtentem policia et legib⁹
quas ipſe conſcripſit. Qui quidem circa
Aristippum et Epicurum erant: pri

mi apud eos habebantur : cū leti essent
et alacres : et ad bibendum paratissimi.
Aderat et Elopus frigius: et quotquot;
ad risum facile mouent . . . Dyogenes
quidem sinopeus tantum a pristina vita
mutatus erat : vt coniugio meretricem
Laydem acciperet : quicq; sepe numero
ab ebrietate surgens nutabat. Stoicoru
autem aderat nemo : adhuc enim ascen
dere dicebantur erectum virtutis col
lem . Audiuimus et de Chrysippo: nō
primum scilicet illi licere in Insulam af
cendere : in se prius expurget : helle/
bore quater accepto. Achademicos di
cebant velle quidem venire : continere
se tamen et considerare : neq; tamen co
prehēdere an ne illa Insula talis sit. Sed
vt coniector Radamantis timuere iudi
cium : quoniam et ipsi iudicia demoliri
conati sunt . Ex horum numero dice
bant commotos esse plurimos : vt vna
cu; bis qui veniebant: et ipsi accederet:
sed vt degeneres defecisse in via: timen
tesq; ne forte comprehendarentur media

ex via repedasse : Ita quidem inter presentes dignissimi erant : et in primo habebantur loco : Honorant autem Achilem maxime : et post hunc Theseum. Quod vero ad critum et venerem pergit : commiscentur mulieribus indifferenter palam et cunctis spectantibus : idque nullatenus putatur turpe : Solus Socrates iurat : se eo mundum esse et quidem scientibus cunctis perierat. Idque sepe numero Narcissus et hyacinthus confitentur. Ille autem negat. Feminæ sunt omnibus communes : nemque complici intuidet : Sed sunt in hoc vel maxime platonici. Ipseque feminæ volentibus se exhibent minimè reluctantæ. Non duæ aut tres dies exacte erat : et accedens ego ad Homerum poetam : cum ambobus oculum esset : et alia quidem plurima : tum et unde esset rogabam. Id enim dicens : apud nos queri solere : usque in nostrum tempus. Is autem neque se ignorare inquit : quosdam euini chiū : Aliquos Smyrneū multos fo-

reū autumasse. Esse autem se dixit Ba
biloniū et apud quidē m̄ptos nō Homē
rū: sed Tigranē nominatū esse: postre
mō apud grecos cū obſes habēretur. de
nominatione; pristinā amulisse. Ceterū
carmina que a multis reprobata sunt: in
terrogabam: an ne ab eo conscripta fuā
rint: Is autem cuncta sua esse dicebat.
Spernebam ergo Zenodotū et Aristar
chum grammaticos: et illorum loquaci
tatem. Vbi autem hic abude mihi satis
fecit: iterum illum interrogabam: Qua
re ab Achillis ira principium sumperit.
Sic enim inquit mihi in mentem venit:
nihil solerius cogitanti. Tum et illud:
An Iliadem post odiss ea conscriperit:
quod m̄pti affirmare volūt. Is autē nega
uit: nec vñq se cetuni fuisse affirmauit:
quod de eo multi etiam fabulari volue
rūt: protinus eo confabulatorib⁹ illis fi
dem subtraxi, videbat, n. nec adeo cre
dendum: sed vidençū erat. Sepe et alias
id: aut tale aliquid faciebam: si quādo va
caremus. Accedens enim interrogabā:

isq; ex aduerso prop̄te ac vrbane respon-
debat; maxime post causam; ybi vicit.
Erat aut̄ libellus cōuinciorū cōtra eūm la-
tus; a Thersite: q; hūc in suo poemate
spreuit gippū describens eū claudū: stra-
bū capiteq; protractō: deniq; ab Vlixe
inulctatum: vicitq; Homerus: vlxē orā-
tē: eiusq; causaz defendēte. Secundū id tē-
poris aduenit et Pythagoras sāmī9: sep-
ties mutatūs; qui et in tot animalib9 vix-
it; tunc ei⁹ primū anime errores finiuit
iudicatūq; est recipi in sacro cetu. Dubi-
tabat aut̄ et adhuc: an se Pythagoram;
vel potius Euforbiūm appellaret. Em-
podocles quidem et ipse venit: sed circū
coctus: a cōtotū corp⁹ exustus: nō tamen
receptus est: q̄q; id multis cum precib⁹
postulasset. Procedente autem tēpōre:
statuerūt agones: quos thanatusia: id est
mortalia vocant. Certavit Achilles
quinquies. Thesus septies. Et alia qui
dez cuncta longū esset enumerate: sum-
mā aut̄ gestorū scribā. Iterū vicit Cyr⁹
qui ab Hercule deducitur Vlxem: pro-

corona decertans: pugillaris equalis fu-
it. Ario egyptio: qui in Corintho sepul-
tus est: et Epio mutuo se virginibus. Ludi
autem quem pancratium vocant: apud
illos premium non ponitur. Porro cur
su certantiū: non plene memini quis vi-
cerit. Poetarum sane ut verum fateari
superabat Homerus. vicit tamen Hesiodus.
Brauia omnibus erant corone co-
nexe ex paionum pennis. Certamine
quidem iam pridem perfecto nuncia-
tum est: qui in impiorum loco multa
rentur: projectis a se vinculis: et custo-
dibus superatis: per Insulam irrumpere:
Ducebat illorum esse Phalarim: Agri-
gentinum: et busyrum Egiptium:
Tracemq; Dyomedem Stironem: et
Pityocampem. Ut vero hec audiuit:
Radamas: statuit heros super littus:
Ducebat erant Theseus et Achilles:
Ajaxq; Thelamonius: iam dum sapiens co-
mittentesq; manū: pugnauerunt: Tan-
dein heroes Achille multis quidem di-
gni⁹ et gloriosus pugnare: conflixerūt:

36

Conflixit et Socrates in dextro ordinatu latere; multo clarus; q̄ cum iuueis apud Delium pugnauit. Etenim quatuor ex hostiū numero irruentibus in eū non fugit; sed vultu intrepidus cōstitit. Cuius in posterū rei grātia brauiū pulcram ac magnum delegerunt: ortum scilicet ante Ciuitatem: vbi sodales et amicos conuocans; disputabat necrācha demiam; id est mortuam achadēmiaz locum appellans. Comprendentes eos qui victi fuerant: et vincentes: remiserunt multo durius: puniendo. Scripsit et hanc pugnam Homerus: abeuitq; mihi libros dedit: ad nostros hōles deferendos: sed hos in posterum: tūmet reliquam suppellectilez amissimus. Erat autēz poematis iniciū. Pande defunctū bellū mihi semideorū nunc dea. Tu vero fabas excoquentes: quemadmodū lex apud eos est: vbi bello superauerint: comedērūt: victriciā dona: festosq; dies exegerūt; sol9 Pythagoras cōiuio omnino defuit. Stabat enīm longe; Ieu-

nius sedens : esumq; fabarū grauitér fe-
rens : Iam v̄ero mensibus sex exactis :
septimoq; mediante : noua res : casusq;
insperatus contigit : Siquidem Cyna-
ras Scynthari filius : cum procerus : tū
et in primis pulcher. de Helenā multo
iam tempore deperibat. Ipsa autem nō
obscure trahebatur : adolescentem amās.
nutibus in conuiuio agebant : adinuicēq;
bibeant : soliq; esurgentēs : errabat per
siluam. Tandem cum exarderet Cyna-
ras : potiriq; posse desperaret : consuluit
Helenā rapere : Idq; ite et illi videbat :
Abeūtesq; ad aliquā proximarū Insula-
rū pficiſci : aut in fellonā : aut in Tyro-
nā : addiderūt et huic cōſilio coniuratos :
mēis e comitib⁹ tres audacissimos ac ro-
bustissimos. Et patri quidem suo id nō
indicauit Cynaras : vt pote quid videba-
tur rei impedimento fore : Igitur rem
ex sentencia perferunt : Vbi enim nox
aduenit : Ego autem non aderam :
sed contigit me in conuiuio discumben-
tem dormire : Ii clām alius Helenam :

accipientes: in pelag9 delati sunt; Me/ dia vero nocte excitans Menelaus; vbi/ vacuum thorum sensit; clamorez magnū/ emisit; fratremq; secum arripiens; con/ citus venit ad Regem Radamantem: / Porro illucente iam die; retulere spe/ culatores nauem se videre; non longe/ distantem; Quare assumens Radaman/ tus ex herois quinquaginta; compulit/ in ligneam nauem ascenderem assodoli/ nam; iussitq; predones insequi; At qui/ de3 n persequentes et certe ax animo; cir/ ca meridiem comprehendunt eos; tunc/ primū in lacteum oceanū pelagus; securi/ tyronam immitentes; roseisq; catenis/ cōnectentes nauem; regressi sunt. Ipsiā/ quidē helena lacrimabatur; erubescensq; operiebatur latitans; vultu in sinum de/ missō. Radamas autem perscrutatus; si forte ex meis alii cum Cynara inter/ fuissent; ut nullum dixeret; Cynaram/ ac coniuratos suos; a verecundis vincies/ misit in impiorū locum. malba primum/ duriter flagellatos. Decreuit item et

nos ante pretaxatū tps excludere: succe
dēti tantū die in Insula moraturas. Hic
ego dolebā: et lacrimis p̄fusis angebar:
q̄ ego bona queq; amittēs; iterū errare
cogerer . At illi contra vnum solamen
adhibebant: q̄ essēm eo non post multū
temporis venturus ; Iamq; nūbi futurū
ostendebant sedem et locum meū: opti
mis quibusq; proximum . Accedes ergo
ad Radamantēm: orabā iugiter; vt q̄ue
mibi érat futura prediceret: quaq; sit fu
tura nauigatio ostenderet . Is autem
inquit; in patriam me affuturum ; mul
tis primum erroribus ac periculis ver
satum . Regressus autem tēpus addere
noluit: sed contiguas ostendēs Insulas .
Apparebant autem numero quīq; : et a
lia sexta remoti⁹: has iuxta insulas inqt
esse impiorū sedes: a quibus vides ignē
plurimū ascendere: Sexta autem illa, re
motior: sōnniorum est Ciuitas: post hāc
et Calypstone est Insula : sed neq; iā tibi
videtur . Postremo vbi has preterlabe
ris: deuenies in magnam illā terram: ei

quam habitat ex aduerso positam: ubi
multas passus: variisque pretergressus
nationes: innumerabilesque inter homines pe-
regrinatus: tempore tandem certo in al-
teraz applicabis terram. Hec ubi dixit:
euellens e terra malbe radicem quandam
pretendit nubi: huic iubens orare: si
quando maximis in periculis versaremur:
Admonuit autem si tempore tandem in
hanc rediremus terram: neque igneque gla-
dio cedere: neque lupinis vesci: neque qua-
dragenarie: aut eo annosiori semie inha-
rere: horumque si nemor inquit fuerit: spem habe cui ad Insulam reditus. Tunc
equidem que mihi ad futuram nauigati-
onem suppeditarent paraui. Cum vero
tempus erat: conuescebar illis: Succe-
denti quidem die accedens ego ad Ho-
merum poetam: orabam: ut ipse mihi
bimetrum facheret epigramma. Quod
ut fecit: Columnam berylli lapidis: e-
rigens: supra portum insculpsi. Id autem
tale erat.

Lucianus diuis hec vidit cuncta beatiss.

Carus et hinc p̄priam contulit in patriā
Manens autem et die illa; sequēti ascēde
bam; comitantibus herois. Hic mibi et
Vixes accedens; clām Penolope episto
lam dat; in ὥγygiā Calipsonē Insu
lā deferendam. Transtulit et mecu
Radamas transvectorem Naupliuz; ne
quis nos comprehendet; si forte ad
Insulas laberemur; vt aliis pro merci
b9 nauigates. vbi vero procedentes odo
riserum aera reliquimus; repente fe
tor quidem pessimus suscepit nos; vō
bitumnis sulfuris; et picis simul ardē
tis. Nidor autem erat ingratus; et
intollerabilis; vt assatorum hominum.
Aer erat turbidus; et caliginosus: stilla
batez ab eo ros; vt picis gutte. Audieba
m9 et flagellorū sonitū; multorumq; ho
minū fletū. Ad ceteras qdē n̄ accessim9
Ad hāc vero diuertetes; descendimus;
eaq; talis erat. Circum omnis i preceps
et arrida: aspera: petrīsq; et cautib9 hor
rida. Arbor aut nulla; neq; aqna inerat.
Hos tñ applicātes per precipia illa: in

Viamq; quandā semitā ingressi : semibus
ac tribulis plenam; plurimā terre illius
vidimus deformitatem . Procedētes au-
tē ad carcerū et penarum loca : primum
quidē loci naturam admirati sum⁹ ; et eis
omne solū gladius qui busdami ac tribulis
effebuerat . Circū autē flumina decurre-
bant : ynum quidem Iotabri : et id tetrū .
Alterū autē sanguinis : Porro in interi-
oribus tertium videbatur igneum . Idq;
magnū apprime et imensu⁹ : defluebatq;
ut vnda : ac maris more fluctuabat . Ha-
bebatq; etia⁹ pisces : et multos igneis tor-
ribus similes : paruos vero carboni⁹
ignitos : quos lychniscos idest lucerneos
vocant : Aditus ad cuncta illa vnuſ erat
et is art⁹ : terribilis ac penalis : portator
stabant timon Atheniensis : ingressi tamē
Nauplio ducente : videmus eos qui i pe-
nis erant . et quidem Reges multos : in
ferioresq; alios plurimos : eorumq; et ali-
quot nouimus . Vidimus et Cynaram⁹
fumo succensum : a pudibundisq; suspen-
sum . Apposuerant et historia supra

cuiusq; vitam ; inscribentesq; et peccata
quibus multantur ; maximaq; omnium
pena afficiebantur : qui vitas et aliorum
mores inscribentes : mentiti sunt . verita
teni obscurantes . Inter quos Cesias cñ
dius : et Herodotus erat : aliicq; multi :
Hos ego aspiciens ; bona sum spe cofilus
ut pote qui mibi eram conscius : nullaten
nus in meis scriptis mentiri . Otius igit
ad nauem acceleras : neq; ni amplius vi
sum ferre poteram . Valeq; Nauplio fa
tiens abcessimus .

Postq; non multū et somnicrūm Insula
penes apparuit: istabilis ac inserta visu.
Habebat autem et ipsa somniis aliquid
simile: secedebat enim accendentibus no-
bis: et subfugiebat longiusq; evadet.
Cōprendētes eam tamen: et in portū
delati: quem somniū vocāt: penes ebur
neas portas: q; Galli téplū inerat circa
vesperam descendimus. Tum in vrbez
succedentes: somnia quedam multa ac va-
ria vidi. Primum quidem volo de
Ciuitatē ipsa scriberē: quando quidez an-
tea de hac nemo scripsit: nisi forte home-
rus: accurate ut potuit. Hanc quidez cir-
cum et ubiq; surgit silua: arbores autem
sunt papauera ardua: et mandragore:
et has sup vesptilionū multitudo: ea eiꝝ
sola aleſ i Insula gignit. Flumē aut iux-
ta defluit: quod myrtiporū. i. in nocte
trasitū appellant. Secū portas fōtes duo
scaturūt. hisq; nomina. vni quidem Ne-
geit9: idest soporea: Alteri vero pamir-
thia: quod totius noctis quietem possu-
mus interpretari. Ipsa aut Ciuitatis me-

6

nia sublimia: variisq; irig; colori simillima
Porte quidem non due sunt: ut Homi-
ro placuit: sed quatuor. due quidem de-
sidie: et molliciei campū respiciunt. Vna
ferrea: altera e cornu facta: hisq; terribi-
lia ac mortifera somnia effertur. Due
aut ad portū et mare; vna quidez teste
Alterā aut eburnea: qua nos vrbe igre-
si sumus. Intrœunti aut in Clitatem A-
dextris quidem est noctis sacellū: vbi et
deoſ honorant. Colunt quippe et Gallū
maxime: illiq; securus mare phanū est. In
sinistra aut somni Regia: etenim ſi apud
eoſ regnat. In medio autem foro fons
quidem inest: quē Careotiz vocat: quod
capulentum possumus dicere. Iuxtag
delubra duo: delusionis ſc̄: ac veritatis.
Vbi et penetrale est: et cōtina. Eoq; p-
phetas inerat Anthippo ſomniorū ſimula-
tor. id honoris a ſomno accipiēs. ſomno/
rū aut neq; natura eft eadem: neq; effi-
gies. Sed alia quidē procerā et pulcrā: aq;
specie multa. Alia aut minora. Quedam
parua et deformia: et alia quidez aurea

ut videbatur alia i deos : aliosq; huiusmo
di ornata. Horum nos plurima nouim⁹
a nobis olim visa : que et ad nos procedē
tia salutabant : ut nota ac domestica : Ab
hisq; vbi hospicio suscepit sumus : discum
bentes luculenter quidem et vrbane ho
spitati sumus . Postero die instaurare :
ac apparatum struere : et quidem opulē
tissime : polliceriq; nos Regem et satra
pas facere . Quedam vero detulere nos
in patriam : domesticisq; nostris ostende
re : vnaq; die retulere . Triginta dies ac
totidem noctes eo loci confedimus : iacē
tesq; maxime ac dormientes vescebāmūr.

Postmodū vero cum e celo repente fulmen quoddā disruptisset: fragore excitati: ac plurimū turbati: recessum⁹ primū depasti. Tertia exinde ad Ogygiam Insulam delatī descendebam⁹. Hic ego primū epistolam soluens: que intro scriptae erant perlegi. erant autem hec.

Vixes Calypsonē sue Salutem: Nolim te ignorare: post mēum abs te discessus que me inuenierit mala. Siquidēz ut primū egressus nauiculā qua vehebar: vt pōtui reparaueram: repente me hiēs et naufragiū comprehendit: vt vix euaderē apud Leucothez: in pheacorū Insulam: vbi hōspicio recept⁹: scitū est mibi multos vxoris p̄cos in mea domo ad voluptatē nutriti. quos vbi omnes confeci: tādem et ipse a Telegono nato mibi ex Circe mortē occubui: et nūc in beatorū suū Insula. maximeq; doleo: olim deservisse eam: quā apud te habebam cōuerstationem: et porrēctā abs te imortali tatem. Vbi igitur tempore cōcedetur: effugiens ad te veniam.

Ea in se epistola cōpletebatur: nosq; vt
hospitaretur. Ego autem procedes ama-
ri parūper: antrū inueni: tale quale Ho-
merus dixit: et ipsam quidem squalidaꝝ
ac inerore plenam. Vbi vero epistolam
acepit: ac legit: primū lachrīnū illam
cōpleuit. Tum nos ad hospicū orauit:
vbi ornate ac abunde discubuiꝝ. Tum
inter epulandū illa in primis multa ro-
gauit: Penolopes qualis in specie erat:
et si casta: quemadmodum de illa Vlix-
es delirauit. At nos sibi ea retulimus:
que ad leticiā esse possent. Tunc abeū-
tes: secus nauē in littore obdormiuimꝝ.

Mane autem ascenderentes : ferebamur
acrioribus iam descendantibus vētis: die
busq̄ duobus hiemem multam passi : in
cidimus in Colochintios pyratas . Ho-
mines enim sunt ii adeo ferocias: e vici-
nis Insulis predantes: quotquot eo nau-
gantes transeunt. Naves autem magnas
habent: cucurbiteas: longitudine cubito-
rum sexaginta. Vbi enim cucurbitam e-
siccant: exeterantes exhauiunt: et que-
intra sunt egerentes: nauigant . Malis
quidem Arundineis: cucurbitarum aut
folio carbaſi loco vtentes . Igitur ii pris
ad nos deductis: erant. n . numero qui
geminis vrbes implexent . pugnabant
e nostris complures vulnerantes: semi-
nibus cucurbitarum ad nos iactis. Comi-
nus autem et acriter et violēter pugna-
bant.

e3

Circa meridiem vero post Colochitos
pyratas caryos nautas aduentare vide-
mus. Hostes autem erant hi: uti experi-
mento diximus. Nam ut eos adesse; et
post tergū vrgē Colochintur senserūt;
confestim spretis nobis conuertebant:
inuicemq; pugnabant. Nos autē iterea
attollentes velum; utrosq; effugimus:
deserētes eos certātes. Et manifeste qdē
Caryorum naute victores futuri erāt:
ut pote qui plures: quinq; pētēnūm vrbī-
um multitudo erat: et a fortioribus na-
uibus certabant. Erant enim his naues
nucum conche per mediū diuise eūacua-
te; Magnitudo autem cuiusq; conche in
longum passuum quindecim.

Vbi vero ab his secessimus: et sublatum
mus curare eos qui vulnerati erant: ce-
teram autem turbam armis accingere.
Semper. n. nobis insidiari quopiaz time-
banus. neq; adeo in vanum. Nec dum
enim sol occuberat: cum ecce ab deserta
quam Insula aduersum ferebatur in na-
uem. vt viri viginti: delphinibus insidie-
tes. latrones etenim u. Delphines quidē
insilientes: aduehebant hos tute: ac imo-
biles equisq; simillimi infrēmebant.

Cum autem e proximo astetissent: hinc
quidem alii: et alii illinc cedebant nos:
sepius et cancrorum oculis ad nos missis
Igitur nobis contra et sagittis et iaculis

A-E

Vtentibus non sustinere: sed maxima su
orū parte vulneribus saucia: ad Insulam
confugerunt.

Circa mediā Vero noctem: cum iā mi
tisceret mare: latitauim⁹ nido Alcyonis
ōnnium maximo allabentes. Erat aut
hui⁹ circumferentia stadiorū sexaginta:
vbi et Alcyon ales cubans inerat: ouaq
fouens: et que euolans: paulomin⁹ naue
obruit: alarū vento impulsam. Ibat igit
fugiens: et flebile quoddam insonans.
Nos autem illucente iam die: descendē
tes: intuemur nidū: vaste nāui similem.
maximis ex arboribus congestum: In
quo et oua erant quingenta: iam quidez
et intro pulli apparebant clamitantes.

Securibus igit ex ouis vnum disrumpentes; pullam nudum et absq; plumis eges sunus ingentem :ac vulturibus viginti maiorem. Vbi vero nauigantes a nido ut stadiis ducentis secessimus: prodigiis quibusdam magnis ac mirabilibus perculsi sumus. Siquidem theniscus qui ad proram erat : subitis plumis pennatus apparuit: et exclamauit. Porro gubernator Scinthus caluus iam dudum: ac canus: repentina cesarie capillatus est; et quod omnium mirabilius ipse malus natus germinauit: ramisq; productis: i vertice fructum edidit. ficus scilicet et noнос botros: non sane maturos . Que vidimus: merito exhorruimus ; deprecabamurq; deos: vt a fantasmatis huius nouitate nos alienos ficeret .

85

Nondum et quingentos stadios exegera-
ram⁹ cū videm⁹ siluam maximā: et cōsi-
tam pinis cyparisiss⁹ sc̄p⁹ . Nos qđē in pri-
mis suspicati sum⁹ illā terrā esse: Id aut̄
erat pelag⁹ et abiss⁹ arborib⁹ vlla absq⁹
radice supra plantis: ipse tñ arbores sta-
bāt recte: et imobiles: ac nauigatib⁹ simi-
les. Igitur secus adiecti: oēz exploraba-
m⁹ locū: quidue acturi esse m⁹: in dubio
versabamur. Neq⁹ enī nauigare itra ar-
bores facile erat cōdēs⁹ illis ac cōtiguis
adiuicē se habētib⁹: neq⁹ retro dñe vi.
debatur. Ego aut̄ ascendens supra maxi-
mā ex arborib⁹ speculabar vltiora: q̄
mō se habebāt. Et siluā quidem videba⁹
per stadia quingenta aut eo ap̄lius conti-
neri: aliūq⁹ exinde oceanum succedere:
Et nobis profecto visum est: nauē supra
silue (densissima quidez erat) cacumē
attollere: perq⁹ arborū coimas nauigare:
tandemq⁹ ad alteruz oceanuz applicare
posse. Igit̄ nauē magna cū arūdine circū
ligātes: et in nemoris densitatem ascen-
dētes: vix illā hausim⁹: supraq⁹ ramorū

frondeta deponentes: pandentes vela:
vt in mari nauigabam⁹ vento spelleente
aeri. Hic et mibi in mentem venit Anti
machi poete dictuz. Dixit eis ille quodā
in loco: his autem qui super siluarū frō
detā nauigantes adueniunt. Magno tñ
cum conatu: siluā superantes: in alteruz
peruehimus pelagus. Tum nauē simili
ter demittentes: secabamus iā puros et
lucidissimos fluct⁹: quoad delapsi sum⁹
ad hiatū quendā et abyssum maximum
aquis hinc inde distantib⁹: quale i terra
sepe videimus: aut maximo estu: aut ter
re motib⁹ euenire. At quidem nauis de
ponentib⁹ nobis vela: facile stetit: q pau
lomin⁹ decurrēs in voragine illam cōci
derat. Intuētes aut videm⁹ profunduz
penitus: quasi stadiorū mille tremendū
valde et mirabile. Stabant enim aque
ut diuise: et ad dextram nō longe pons
ex aquis compactas: duo maria secuduz
superficiem coniungentib⁹: ab alteroq
in alterū marē decurrētib⁹: Ad labētes
igitur remis: eo deferimur: multaq⁹ vi-

46

innixi ponte in superauimus: ac traeci-
mus: et quidem preter opinionem: qd nul-
latenus speraremus. Hinc nos suscepit
pelagus: placidum ac mite. Insulaq; non
magha fertilis et ad accessum facilis.
Hanc autem homines icolebant: bucefa-
li cornua habentes: quale apud nos mind
caurum fingunt. Descendentes igit; pro-
cedebamus: aquas haufuri accepturiq; &
alia que ad comedendum iam enī deferat:
essent si forte possem⁹. et aquas qdēz
iuxta adipuenimus. Aliud autem nihil:
et qdem cum circumspecularem⁹. Nō
lōge tamē mugitus multus audiebatur:
Quom aut̄ id bonum armentū esse pu-
taremus: confestim accedentes homines
offendimus: qui et simul videre nos: et
insecuti sunt: et tres quidem ē comitum
comprendere: ceteri vero ad mare con-
fugim⁹. Hic nos vbi oēs armis accincti
fuimus: neq; .n. probauim⁹ socios despi-
cere vt multos: irruimus in bucefalos:
intersectorū carnes diliniātes: cūctosq;
magno cū clamore in fugā compulim⁹.

Et quinquaginta quidem strauimus. duos autem comprehendimus illos: ad nauiemq; conuersi: captiuos trahebamus i. Porro que ad cōmeatum essent nullatenus inuenimus. Et quidem alii suadebat comprensos interfici. Ego autem non p; baui: sed vincitos illos custodie tradendos censui: donec ad nos bucefalorū oratores deuenire: captiuos ipsos redempturn. Intelligebamus autem eos nutib; agentes: et flebile quid nescio mugientes oranti similes. Porro que pro redēctione erant offerebant caseos: et esiccos pisces multos: et ceruos quatuor: tres quemq; habentem pedes: duos quidem retro: qui vero anteriores erant: in vnu concreuerunt. Accipientes igitur eos captiuos dimisimus: unaq; tantum exinde die subsidentes recessimus.

Iam et nobis pisces apparebant: et adūo
labant aues: aliaq; multa proxime terre
signa. Post non multū et homines vidi
mus: nautice nouo quodam modo dedit
tos: Ipsi quidem naute et nauis erant.
Dico et nauigationis modum. Cū enim
super aquam resupini iacerent: erigētes
verecunda: que et magna ferunt: et int
velum extendentes manib; ut pedez
tenebant: ac incidente vento nauigabāt.
Alii autem post hos suberibus insidētes
duosq; delphinos una iungentes: habē
nis gubernabāt: cursusq; insequebantur:
ii accedentes neq; offendebant nos: neq;
inimice insectabantur: sed decurrebant
sine timore ac pacifice nostre nauis figu
rā admirati et circū vndiq; conspectates.

Vespere autem iam facto: ad Insulam delatis sumus: habitabatur autem a mulieribus ut putauimus: greca lingua loquentes: Accesserunt enim: et datis dextris: salutauerunt nos amice ad modum et ornatae: oesque pulchre et adolescetule: tunicasque trahentes ad terram usque delapsas: Insula quidem nomen Caualusa: Civitati autem Hydamardia. Igis mulieres suscipientes nos: quilibet ad proprios abiit lare: hospicioque recepit. Ego autem paululum substans: non eis mihi ipsi bona prenotis cabar: diligentiusque circumspiciens: video multorum hominum ossa: testaque iacentes: et clamore quidecumque emitterem: ac comites conuocare: ad armaque secedere non probavi. Ad manus autem malbam habebes: orabam iugiter a presenti malo euadere.

Post non multum hospita ministrante;
yidi illius cura non mulieris sed aini vngulas. Tunc ego gladiū educens: apprē
do hanc: vincensq; omnia percūtabar.
Illa aut et si inuita dixit se ipsas esse mari
timas feminas onosceles nūcupatas; ci
bumq; eis esse aduentātes illuc hospites.
Vbi aut inquit inebriauim9 eos concum
bētes et rūcam9. Hec vbi audiui; illam
quidē dimisi eo deuinctā. Ipse autēz ego
supra tectū ascendens: clamabā: comi
tesq; cōuocabā. Qui vbi cōuenere: enar
tabā illis cuncta: ossaq; ostendebā. Tu
z exterius deuinctā educēs: ea cōfestim i
aqua versa: et iusibilis apparuit.

Volēstū experimēto caperē ensem: in
aquā cōdidi: is vero sanguis effect⁹ est:
Vbi vero sequens dies illuxit: prospicē
tes terrā: cōiectūra intelligebam⁹ eam
esse: que huic nostre in aduersum adia/
cet. Inclinātes igit̄ ac odorātes: que futu
ra nobis essent; mente cōtemplabam⁹.
et qbusdā quidē solū descedere videbat:
iterūq; remeare ad nauē. Quib⁹dā vero
nauē eo destitueſ: supraq; mediterraneo
um ascēdere: et incolarū mores ac vitas
tēptare. Interea dū hec cōferrem⁹: hiēs
nimius ac violētus turbo in nauē icidēs;
ad littus disiecit ac disrupt⁹. Nos vero
vix enauim⁹: arma secū quisq;: ac siquid
potuit arripiens. Hec qdeꝝ igit̄: que ad
aliā vīſq; mibi terrā cōtigere: in mari: ac
inter nauigādū in Insulis: in aere: indeq;
in ceto: vbi vero egressi: pestē illā euasi/
m⁹: que apud herōas et somnia: ac deniq;
apud bucefalos: et onostelas: cetera aut̄
que i terra subsequētib⁹ libris āplectar.

Finis secundi libri.

19

Tabula quaternorū et foliorū libri Luciani de veris narrationib⁹ translati ex greco in latinū per Liliū castellanū ad bonorem Veren. in xpō pris dnī Latini Card. de vrsinis apostolici camerarii.
Primum vacat Piscium ossibus
Luciani preter Tritonem
obscura ventes
et si vna interea
Est qui Tum panem
loc⁹ vulturibus quos apud
hinc nos ex via impedasse
horum autem hisq; ex aduerso
Interea Postq; nō multū
quidem eo ut videbatur
talla vt lana ea in se ep̄pā
nauigantes circa meridie
vtentibus

Cōpletū et i pressu ſ ē pñs opusculū ī Ciuitate Neapoſp Arnaldū de Bruxella die vi^o Marci. M° CCCC° LXXV° regnante ſerenissimo dño Ferdinādo Sicilie et cetera Rege Anno ſui regni de cimo octauo

